

Voorstel aan de gemeenteraad

Onderwerp: Verordening Jeugdhulp 2026	
Vergadering raad d.d.: 01-10-2026	Agendapunt:
Portefeuillehouder: Erik Doornwaard	
Behandelend team: Samenleving	Kenmerk: 626975

Onderwerp

Verordening Jeugdhulp gemeente Oldebroek 2026.

Te nemen besluit

1. De Verordening Jeugdhulp gemeente Oldebroek 2026 vast te stellen;
2. De Verordening Jeugdhulp gemeente Oldebroek 2020 in te trekken.

Aanleiding

Op grond van de Jeugdwet is de gemeente verplicht om door middel van een verordening te bepalen welke jeugdhulpvoorzieningen de gemeente treft en hoe deze toegankelijk zijn¹. De verordening licht daarmee toe welke rechten en plichten ouders en jeugdigen hebben, als het gaat om jeugdhulp. De verordening is aangepast vanwege de doorontwikkeling van het jeugdhulpstelsel, jurisprudentie (uitspraken van rechters) en er is een aantal kwaliteitsverbeteringen doorgevoerd.

De aanpassingen in de verordening zijn inzichtelijk gemaakt door het opnemen van een was-wordt-tabel die als bijlage aan dit voorstel is toegevoegd. De belangrijkste aanpassingen in de verordening zijn een beschrijving van de eigen mogelijkheden van ouders, een duidelijke beschrijving van het proces en het doen van onderzoek, aanscherpingen en kwaliteitsverbetering rondom het persoonsgebonden budget.

Beoogd effect

Het vaststellen van de Verordening Jeugdhulp 2026 draagt bij aan een duidelijk, toegankelijk en juridisch rechtmatig kader voor de uitvoering van de jeugdhulp. Hiermee wordt bijgedragen aan doeltreffende, passende en kwalitatief goede jeugdhulp, die aansluit bij de behoeften en mogelijkheden van jeugdigen en hun ouders en die gericht is op het versterken van de eigen kracht en het gezinssysteem.

Daarnaast zorgt de verordening voor meer helderheid en voorspelbaarheid voor jeugdigen en ouders over hun rechten, mogelijkheden en verantwoordelijkheden en over de wijze waarop de gemeente ondersteuning biedt en besluiten neemt. Voor de gemeente en betrokken professionals biedt de verordening een eenduidig en uitvoerbaar kader, waarmee de rechtmatige, consistente en transparante uitvoering van de Jeugdwet wordt bevorderd.

Argumenten

1.1 De verordening Jeugdhulp gemeente Oldebroek 2026 (hierna verordening) is aangepast vanwege de doorontwikkeling van het jeugdhulpstelsel, jurisprudentie en doorvoeren van kwaliteitsverbeteringen.

¹ In de Jeugdwet is in artikel 2.9 opgenomen welke punten er in de verordening moeten staan.

In de afgelopen jaren heeft een doorontwikkeling plaatsgevonden in het jeugdhulpstelsel. Bijvoorbeeld door het opstellen van afspraken over de verbetering van toegang naar hulp, het bieden van helderheid in wanneer ouders en jeugdigen in aanmerking komen voor hulp en een aantal inhoudelijke veranderingen in verschillende jeugdhulpproducten. De verordening krijgt daarmee een kwaliteitsimpuls, maar voldoet ook aan meest recente jurisprudentie.

1.2 Algemene voorzieningen zijn voorliggend gemaakt.

In de verordening is opgenomen dat de inzet van een algemene voorziening, bijvoorbeeld hulp vanuit het preventieve netwerk of het Centrum voor Jeugd en Gezin (hierna CJG), voorliggend is op de inzet van een individuele voorziening (zorgproduct). Hiermee worden ouders en jeugdigen op een laagdrempelige passende en goedkopere manier geholpen met hun hulpvraag.

1.3 Het toegangsproces is duidelijker verwoord.

In de nieuwe verordening lopen de artikelen gelijk op het proces van aanvraag, onderzoek, toetsing en beschikking. Hiermee is het duidelijk voor ouders en jeugdigen wat de volgorde is van het gesprek dat met hen wordt gevoerd door het CJG. In de oude verordening was dit versplinterd opgenomen.

1.4 De nieuwe verordening voldoet aan wijzigingen in wet- en regelgeving en recente jurisprudentie

Kwaliteitseisen voor toegang

Naar aanleiding van de uitspraken² van de Centrale Raad van Beroep zijn de stappen van zorgvuldig onderzoek opgenomen in de verordening. Hiermee wordt voldaan aan jurisprudentie. Op basis van jurisprudentie³ van de Centrale Raad van Beroep moeten de kwaliteitseisen aan de toegang, het CJG, in de verordening worden opgenomen. Om die reden is dit aan de verordening toegevoegd.

Draagkracht van ouders

De manier waarop beoordeeld wordt of sprake is van voldoende eigen mogelijkheden en probleemoplossend vermogen in relatie tot de ouderlijke verantwoordelijkheid is opgenomen in de verordening. De aanleiding hiervoor is dat op basis van een uitspraak⁴ van de Centrale Raad van Beroep dit onderwerp tot de essentialia behoort. In aansluiting op de Jeugdwet is het uitgangspunt dat waar mogelijk een beroep wordt gedaan op de draagkracht van ouders. In de nieuwe verordening is gekozen om de draagkracht van ouders te beschrijven en niet te spreken over gebruikelijke en boven gebruikelijke hulp. De gekozen formulering past bij de plichten die horen bij de ouderlijke verantwoordelijkheid zoals omschreven in het Burgerlijk Wetboek. Op het moment dat de draagkracht van ouders niet toereikend is vanwege (dreigende) overbelasting, of wanneer sprake is van een zware hulpvraag kan jeugdhulp worden ingezet. Daarbij geldt ook dat als sprake is van een zeer zware hulpvraag maar de jeugdige niet in aanmerking komt voor ondersteuning uit de Wet langdurige zorg, een voorziening vanuit de Jeugdwet wordt getroffen.

Dyslexiezorg

Uit rechtspraak en de parlementaire geschiedenis volgt dat dyslexiezorg, waar sprake is van de diagnose Enkelvoudige Dyslexie, onder de Jeugdwet valt. Op grond hiervan is hier een aparte bepaling opgenomen in de verordening. Inhoudelijk wordt aangesloten bij het landelijke protocol.

1.5 Belangrijke criteria en begrippen zijn in de verordening opgenomen.

² [ECLI:NL:CRVB:2025:1390, Centrale Raad van Beroep, 24/232 JW](#)

³ [ECLI:NL:CRVB:2024:1097, Centrale Raad van Beroep, 22/2689 JW](#)

⁴ [ECLI:NL:CRVB:2024:1095, Centrale Raad van Beroep, 22/631 JW](#)

Voorheen was een aantal criteria rondom individuele voorzieningen opgenomen in de nadere regels. Omdat de criteria tot de essentialia behoren is deze bepaling opgenomen in de verordening. In de Jeugdwet is bepaald dat voorzieningen op het gebied van jeugdhulp ook het vervoer van een jeugdige naar en van de locatie waar de jeugdhulp geboden wordt omvatten. Daarmee behoort vervoer tot de essentialia die in de verordening opgenomen moeten zijn. Daarnaast is er een bepaling rondom vaktherapie opgenomen om te duiden welke positie vaktherapeuten hebben binnen het jeugdhulpstelsel.

1.6 Kwaliteitscriteria persoonsgebonden budget verhoogd.

Voor het persoonsgebonden budget (pgb) zijn de kwaliteitscriteria verhoogd voor zowel de hulpverlener als de budgetbeheerder. Het doel hiervan is niet om minder hulp toe te kennen, maar om te waarborgen dat als de hulp door middel van een pgb wordt ingezet de kwaliteit is gewaarborgd. Dit is bijvoorbeeld gedaan door het tien-punten-plan⁵ voor pgb-vaardigheden op te nemen, evenals een uitgebreide bepaling die beschrijft aan welke criteria een aanbieder moet voldoen. Ook is opgenomen dat het kwaliteitskader jeugd van toepassing is om te bepalen of er een informele hulpverlener ingezet kan worden.

1.7 De pgb-tarieven voor informele zorg zijn aangepast in lijn met de jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep.

De tarieven voor ondersteuning vanuit het sociale netwerk zijn opnieuw vastgesteld. Daarbij wordt het wettelijk minimumloon als grondslag gehanteerd. Recente jurisprudentie⁶⁷ bevestigt dat gemeenten het wettelijk minimumloon als uitgangspunt mogen gebruiken bij het bepalen van informele pgb-tarieven. Hiermee wordt een passend onderscheid behouden tussen ondersteuning door personen uit het sociale netwerk en ondersteuning door professionele zorgverleners.

1.8 De invoering van de nieuwe pgb-tarieven verloopt zorgvuldig

De herijking van de informele pgb-tarieven kan voor een deel van de huidige budgethouders leiden tot een lager tarief. Om deze overgang zorgvuldig te laten verlopen is een overgangsregeling in de verordening opgenomen. Hierdoor behouden bestaande budgethouders die ondersteuning inkopen binnen het sociale netwerk hun huidige tarief tot een nieuw besluit genomen is.

1.9 Afstemming met andere domeinen opgenomen.

Jeugdhulp heeft veel raakvlakken en overlap met andere domeinen. Om de samenwerking hierin te bevorderen is in de verordening een aantal bepalingen opgenomen dat betrekking heeft op de afstemming met andere domeinen en voorzieningen. Het gaat dan om de overgang naar volwassenheid, gezondheidszorg en langdurige zorg, GI, justitiedomein, voorschoolse voorzieningen, onderwijs en leerplicht, veilig thuis, Wmo-voorzieningen en werk en inkomen.

1.10 De gemeenteraad is bevoegd om de verordening vast te stellen.

Op grond van artikel 2.9 van de Jeugdwet stelt de gemeenteraad bij verordening regels over de door het College te verlenen individuele voorzieningen en overige voorzieningen, waaronder in ieder geval regels over de voorwaarden voor toekenning, de wijze van beoordeling en de wijze waarop de hoogte van een individuele voorziening wordt vastgesteld. Met de Verordening Jeugdhulp 2026 geeft de gemeenteraad invulling aan deze wettelijke verordeningplicht en wordt het gemeentelijke kader voor de uitvoering van de Jeugdwet vastgesteld. Het vaststellen van de verordening behoort daarmee tot de bevoegdheid van de gemeenteraad.

⁵ [Infographic met toelichting - Checken 10 punten pgb-vaardigheid | Rijksoverheid.nl](#)

⁶ [ECLI:NL:CRVB:2025:1380, Centrale Raad van Beroep, 24/1804 JW](#)

⁷ [ECLI:NL:CRVB:2025:1276, Centrale Raad van Beroep, 23/3466 JW](#)

1.11 De Adviesraad Sociaal Domein is betrokken bij de totstandkoming van de verordening

De conceptverordening is ter advies voorgelegd aan de Adviesraad Sociaal Domein⁸. Hiermee is invulling gegeven aan cliëntenparticipatie bij de voorbereiding van de verordening. Ter ondersteuning van de advisering heeft een voorlichtingsbijeenkomst plaatsgevonden voor de Adviesraad. Tijdens deze bijeenkomst zijn de belangrijkste wijzigingen in de conceptverordening toegelicht en is gelegenheid geboden tot het stellen van vragen en het meegeven van aandachtspunten. De Adviesraad heeft enkele aandachtspunten meegegeven. Deze zijn zorgvuldig bekeken en meegenomen bij de verdere uitwerking van de verordening. In de bijgevoegde reactiebrief is aangegeven wat met de adviezen is gedaan. Zo is voor de adviesraden duidelijk hoe hun inbreng is meegenomen en wordt bijgedragen aan een open en zorgvuldig besluitvormingsproces.

2.1 De Verordening Jeugdhulp gemeente Oldebroek 2020 sluit niet meer aan.

De verordening uit 2020 sluit niet meer volledig aan bij de huidige visie op jeugdhulp en de manier waarop de gemeente de jeugdhulp organiseert en uitvoert. Daarnaast zijn er ontwikkelingen geweest in wetgeving en rechtspraak. Daarom is het nodig de bestaande verordening in te trekken en te vervangen door een geactualiseerde verordening, zodat de gemeentelijke regels blijven voldoen aan de eisen van de Jeugdwet en dat de huidige visie en de praktijk goed wordt doorvertaald in de beleidskaders.

Kanttekeningen

1.1 De voor inwoners bekende termen 'gebruikelijke en ongebruikelijke hulp' zijn vervangen.

Op dit moment wordt in de verordening gesproken over gebruikelijke en boven gebruikelijke hulp. Dit leidt vaak tot discussie over welke hulp wel of niet gebruikelijk is en of er jeugdhulp nodig is. In de nieuwe verordening wordt gesproken over ouderlijke verantwoordelijkheid. Dit sluit beter aan bij de doelstellingen van de Jeugdwet omdat gekeken wordt wat de draagkracht en draaglast van ouders is in plaats van welke soort hulp (handeling) wel of niet gebruikelijk is. Jeugdhulp blijft beschikbaar voor ouders die deze zelfredzaamheid niet of in mindere mate hebben en jeugdhulp echt nodig hebben.

1.2 De toepassing van de verordening blijft maatwerk vereisen.

De verordening bevat algemene bepalingen voor de uitvoering van de Jeugdwet. En is in die zin altijd beperkt wanneer wordt gekeken naar individuele casuïstiek. Bij individuele aanvragen blijft het noodzakelijk om rekening te houden met de persoonlijke omstandigheden, behoeften en mogelijkheden van de jeugdige en het gezin.

1.3. De uitvoering van de verordening vraagt om aanpassing van betrokkenen.

Met de vaststelling van de nieuwe verordening wordt het juridische kader geactualiseerd. Om de beoogde effecten te bereiken, is het van belang dat medewerkers en betrokken partijen tijdig worden geïnformeerd over de wijzigingen en dat de verordening op een consistente en zorgvuldige wijze wordt toegepast.

1.4 Ontwikkelingen in wet- en regelgeving en jurisprudentie kunnen aanleiding geven tot aanpassing.

De regelgeving rondom de jeugdhulp is voortdurend in ontwikkeling. Nieuwe wetgeving, beleidsontwikkelingen of jurisprudentie kunnen in de toekomst aanleiding geven om de verordening opnieuw te wijzigen.

Financiën

⁸ De gemeenten Elburg en Nunspeet hebben recent een vergelijkbaar proces doorlopen. De adviesraden van de drie gemeenten hebben daarom een gezamenlijk advies uitgebracht. Dit was mogelijk aangezien de verordening op hoofdlijnen overeenkomt in de drie gemeenten.

Op basis van de nieuwe Verordening Jeugdhulp gemeente Oldebroek 2026 worden de ramingen voor uitgaven Jeugdhulp niet aangepast. Er is daarom geen begrotingswijziging nodig. De voorgestelde verordening heeft alleen financiële gevolgen voor de pgb-tarieven binnen het sociale netwerk die naar beneden worden bijgesteld. Het wijzigen van de verordening heeft verder geen directe of op zichzelf staande financiële consequenties. Wel vormt de verordening de juridische basis voor de uitvoering van de Jeugdwet en daarmee voor de inzet van de beschikbare middelen voor jeugdhulp.

Communicatie

De verordening wordt na vaststelling door de gemeenteraad gepubliceerd op overheid.nl. Ook werkt de gemeente aan een zogenaamde praatplaat, om zo op een eenvoudige, maar volledige en overzichtelijke wijze de route naar jeugdhulp te visualiseren.

Vervolg

De verordening wordt na vaststelling door de gemeenteraad gepubliceerd.

Bijlage(n)

- GR20261001 Bijlage 1 Verordening Jeugdhulp gemeente Oldebroek 2026;
- GR20261001 Bijlage 2 Wordt-was tabel Verordening Jeugdhulp;
- GR20261001 Bijlage 3 Toelichting Verordening Jeugdhulp gemeente Oldebroek 2026;
- GR20261001 Bijlage 4 Advies Adviesraad Sociaal Domein Oldebroek;
- GR20261001 Bijlage 5 Reactiebrief op Adviesraad Sociaal Domein Oldebroek.

Oldebroek,

Burgemeester en wethouders van Oldebroek,

, secretaris P.H. Lensselink,

, burgemeester T.H. Haseloop-Amsing